

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXVII (61) • ŠTEV. (Nº) 36

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 4 de septiembre - 4. septembra 2008

IZBRATI MORAMO DOBRO

SDS, SD, LDS, NSi, skupna lista SLS in SMS, Zares, DeSUS, SNS, Lipa, Lista za čisto pitno vodo, Stranka slovenskega naroda, Lista za pravičnost in razvoj, Krščansko-demokratska stranka, Naprej Slovenija, Zeleni Slovenije ter Zelena koalicija, to je do sedaj znana bera, med katero bomo izbirali 21. septembra na državnozborskih volitvah.

Politične stranke in liste v teh dneh, nekatere bolj spet druge manj, nabirajo glasove volivcev. Ob tem se seveda vrstijo obljuhe in pozivi na področju sociale, dviga rodnosti, boljšega zdravstva, uspešnejšega sodstva in šolstva, preglednejšega gospodarstva in kaj je zelo pomembno tudi čistejšega okolja. Obljuhe prekaljenih in tistih popolnoma neznanih politikov se tako ne razlikujejo ...

So pa tudi redki zelo pogumni, da tik pred zdajci iz užaljenosti ustanovijo novo stranko in upajo, da bodo pod kinko z za to priložnost izrabljenim imenom „Krščanska demokratska stranka”, nabrali in ukradli glasove tako imenovanemu desnemu polu in se prebili v parlament. Pa se za trenutek ustavimo pri ustanoviteljih te stranke, ki naj bi izhajala iz katoliških vrednot.

Predsednik vlade lahko glede na opravljeno ali ne opravljeno delo zamenja ministra ali ministrico, kadar koli želi. To se je v preteklem mandatu tudi zgodilo. Večina odstavljenih je sprejela odločitev, le eden izmed njih, skupaj s šefinjo kabineta, je to užaljenost prenesel na celotno stranko iz katere je izhajal. Dejstvo je, da po tem odhodu iz užaljenosti ni izpolnjeval svojih strankarskih dolžnosti, blatal je svojo strankarsko kolegico, ki je zasedla njegovo mesto in tako je deloval v korist zgolj in samo samemu sebi. Potem je tukaj še odstavljeni državni sekretar, pa neuспela kandidatka za poslanko pri največji vladni stranki SDS in negospodaren šef enega izmed slovenskih podjetij. In to so ljudje, ki so ustanovili novo krščansko demokratsko stranko. Ne želim soditi, podal sem samo nekaj drobtinic, ki so vredne premisleka, ki jih potrejuje tudi besede slovenskih škofov pred volitvami leta 2004: „Ko gremo na volitve, skrbno pretehtajmo, koga bomo volili. Odločitev ni vedno lahka. Kot kristjani pa se moramo pri premislu in odločanju ravnati po krščanskih vrednotah.“ Med te zagovoto spadajo tudi poštenost, odpuščanje in resnicoljubnost. Vse to se ocenjuje tudi po pregledu opravljenega dela v preteklosti in prikazanih rezultatih ...

Prav je, da namenim nekaj besed tudi ostalim, predvsem do sedaj parlamentarnim strankam, ki naj bi vse delale v korist državljanov in državljanov. In smo spet tam. Komisija Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci je že 13. aprila leta

1992, ob drugi obletnici demokratičnih volitev zapisala, da je „politična kultura tako nizka, da nas imajo lahko drugi za nezrele za demokracijo.“ Tudi danes nismo daleč od tega. Predsednik največje politične stranke SDS napove v prvem soočenju z najmočnejšim opozicijskim voditeljem SD, da se bo v primeru zmage pogovarjal o vstopu v koalicijo z vsemi strankami, ki bodo presegli prag demokracije. Njegov nasprotnik, ki predstavlja nekakšno alternativno sedanji vladi in že nekaj mesecev skoraj okronan nov predsednik vlade, pa je dejal, da v koalicijo s svojim nasprotnikom ne bo šel. To je napovedala tudi po kalvariji razpadanja LDS - novo nastala stranka ZARES. In smo spet pri demokraciji. Ali torej niso politične stranke ustanovljene z namenom izboljšali blaginjo državljanov in državljanov, ki jih ne bi smel nihče izkorističiti za delitev med naše in vaše, med leve in desne.

Prav delitev med leve in desne je bila pred nastankom samostojne Slovenije in tudi še v času po njej zelo močna. Predsednik programskega sveta RTV Slovenija Stane Granda je v pogovoru za oddajo Spoznanje več, predsodek manj na Radiu Ognjišče dejal, da „ko smo Slovenci dobili svojo državo, smo na vse ostalo pozabili. Ob tem smo pozabili na bivši totalitarni sistem“ dodaja Granda, ki je še dejal, da so se rešitve preteklega stanja zavedali zelo redki. Gleda Udbe pa je dodal, da so imeli „otroci iz udbovskih linij“ odprto pot v ekonomijo. „Otroci udbovcev so bili nastavljeni za direktorje bank.“ V tistih časih so nekateri današnji voditelji predvsem tako imenovanih levih strank, izkorističili slovenski narod in živelji na njegov račun. Na dan prihajajo različne podrobnosti, kako so politični botri današnjih opozicijskih strank živelji na ramenih državljanov. Pa se je kdo mogoče zamislil nad temi dejanji? Se je kdo za napake svojih prednikov opravičil? Se ni in se ne namerava saj hrepeni po oblasti in želji nadaljevanja s tovrstno „službo“.

Naj nam bodo v razmislek beseede slovenskih škofov, ki so jih zapisali 21. septembra 2004 pred takratnimi volitvami. „Volili bomo tiste poslanke, od katerih lahko pričakujemo, da bodo zagovarjali spoštovanje človekovega življenja od spočetja do naravne smrti, družino kot temelj varnosti, zdravja, izobrazbe in dobrega počutja in branili družinsko življenje, zlasti pravico staršev, da brez ekonomske diskriminacije in v skladu s svojim prepričanjem svobodno izberejo izobrazbo in vzgojo za svoje otroke. Potrebujemo poslance, ki bodo znali z ustrezнимi zakoni pospeševati ekonomsko rast, ob tem pa poskrbeli tudi za najrevnejše in najbolj ranljive med nami.“

(*Alen Salibović - Radio Ognjišče*)

Na pragu volitev

V mesec volitev je Slovenija stopila s polno paro. Potekel je že rok za prijavo kandidatov, v večini okrajov so že imeli žrebanja za uvrstitev na volilni listini. Sedaj se kandidati in stranke trudijo, da bi volivce prepričali o prednosti svojih programov in si zagotovili njihov glas.

Kot je razvidno na uredni strani Republike volilne komisije (RVK), se je v posameznih volilnih enotah predstavilo do 15 oziroma 16 strank. Manjkajo pa še žrebanja v Kranjski in Celjski enoti ter za madžarsko manjšino. To dejstvo ponovno dokazuje pravilnost zakona, ki za volitev po pošti iz prekomorskih držav predvideva prazno glasovnico. Če bi namreč morali še čakati na to žrebanje in šele potem razpošiljati volilno gradivo, to gotovo ne bi prišlo pravočasno nazaj za uspešno glasovanje oddaljenih državljanov.

Gotovo so značilnost letošnjih parlamentarnih volitev soočanja. Na posameznih televizijskih kanalih se soočajo predstavniki in kandidati posameznih strank. To pa je zopet

povzročilo nejevoljo in polemiko, ker običajno pridejo v poštev le parlamentarne stranke, s čimer se tiste, ki še nimajo zastopstva v Državnem zboru, čutijo prikrajšane in diskriminirane. A televizija ima svoja merila in proti temu ni priziva.

Glavno soočanje je potekalo na TV Slovenija v ponedeljek 1. septembra. Tam so se zbrali predsedniki parlamentarnih strank. Pravzaprav predsednik vlade se ni udeležil; nadomeščal ga je minister dr. Milan Zver. Kljub hudim napadom na vlado s strani opozicije, so tudi nasprotniki morali priznati, vsaj v nekaterih primerih, uspehe koalicije na raznih področjih. Zato pa se bolj stopnjujejo precej strupeni napadi in obtožbe korupcije, na katere je predsednik Janša že odgovoril z grožnjo sodnega postopka, ker obtožbe niso utemeljene.

SDS temelji svojo kampanjo na vladnih uspehih, Bajuk poudarja krščanske vrednote NSi, SLS nastopa v povezavi s Stranko mladih Slovenije. Opozicija pa niha med predlogi posameznih strank. To pa je zopet

vlado po drugi. Nekateri objavljajo imena bodočih ministrov, v primeru če bi na volitvah zmagali. Gotovo je poseben pojav novoustanovljena Krščansko demokratska stranka, ki je predstavila kandidate v vseh volilnih enotah. O tem se je dovolj jasno izjavil Bajuk (glej str. 2).

Po drugi strani pa teče boj anket. Večina neodvisnih avalistov zaenkrat postavlja na prvo mesto SDS predsednika Janše. Takoj za njim pa je Pahor in njegova Liberalna demokracija.

Zasledimo pa lahko tudi zanimive pojave, kot je bil volilni golaž v Domžalah, ki je združil predstavnike osmih strank. Drug skoraj neverjeten primer pa se je dogodil v Mariboru, kjer so policisti po snemanju oddaje na mariborski lokalni televizijski postaji NET TV arretirali Andreja Šiška, ki je nastopil na soočenju kot kandidat za poslanca Stranke slovenskega naroda (SSN). Kot bivšega vodje navijaške skupine domačega nogometnega kluba ga obtožujejo raznih prekrškov. Da, tudi slovenska politika ima zanimive odtenke.

PRENEHALA IZHAJATI AMERIŠKA DOMOVINA

Res žalostna novica

Kot poroča Radio Ognjišče, se je slovenski časopis Ameriška Domovina, ki je izhajal 110 let v Clevelandu, poslovil in pustil veliko praznino med komuniciranjem Slovencev v Clevelandu in drugod. Saj Ameriška Domovina ni le povezovala Slovence v tem mestu, marveč tudi na širšem obzorju. Povezovala je Slovence po svetu, kakor v Kanadi, Argentini in celo v Avstralijo je našla pot, da ne omenjam širše Amerike. Domovino so razpošiljali na vse kraje in konce Amerike, kjer živijo ljudje slovenskega porekla ali rodu. Zadnja, poslovilna izdaja v četrtek, 21. avgusta, je bila priča kako priljubljen je bil ta časopis. Prinesla je veliko število priznanj in pohval ter hvalospeve uredniku Jamesu Debevcu.

Ameriška Domovina, katero je ustanovil Jaka Debevec, je prinašala v slovenske domove nepristranske novice iz sveta in tudi novice o slovenskem življenju tu in od drugod. 110 let je družila rojake pet dni na teden in jim prinašala to kar so že eleli, novice iz sveta in krajevne vesti v slovenskem jeziku. Prvi urednik in ustanovitelj, Jaka Debevec, je čutil potrebo rojakov in to nadaljeval dnevno do svoje smrti. Za njim je uredništvo prevzel njegov sin James. Zaradi pomanjkanja znanja slovenščine je najel slovenskega urednika, na novo prišlega iz Slovenije, begunci profesorja Vinka Lipovca in ta je vosten urejal časopis do svoje upokojitve. Njegov naslednik do zadnjega je bil dr. Rudolf Šušelj.

Pred desetletji je Domovina spremenila svoj obraz in začela izhajati tudi v angleškem jeziku zaradi potreb mladih, ki niso več obvladali materinega jezika. Tudi izdaja se je skrila. Gospod Debevec se je odločil in izdal časopis le dvakrat na teden. Zadnja leta pa le še tedensko in končno le dvakrat na mesec. Sedaj so ameriški Slovenci ostali brez povezovalca v tiskani obliki. Rodila so se gibanja, da bi časopis ohranili ali ga morda kupili od lastnika, a brez uspehov. Lastnik se je upokojil in z njim se je poslovil časopis. Morda se najde rešitev, saj se organizirajo sestanki o mogočem novem, drugem časopisu.

Svobodno Slovenijo je zelo prizadela ta novica. Vsak časopis je važen del izseljenskega življenja in vsaka izguba na tem področju je lahko usodna. Je pa tudi za nas opomin, da pazimo na naš list, ki je edini izseljenski slovenski tednik na svetu. To je naš ponos, a tudi naša odgovornost.

V Sloveniji 6.023 naselij

Po podatkih Statističnega urada RS v Sloveniji prevladujejo manjša naselja. Med 6.023 naselji, ki so jih zabeležili ob koncu lanskega leta, je takih z manj kot sto prebivalci 2.872 ali 47,7 odstotka, njihovi prebivalci pa so predstavljali 6,6 odstotka celotnega prebivalstva Slovenije. 54 naselij v Sloveniji je bilo nenaseljenih.

Skoraj četrtina prebivalcev Slovenije je živila v sedmih največjih naseljih, in sicer Ljubljani, Mariboru, Celju, Kranju, Velenju, Kopru in Novem mestu.

Med temi edino Ljubljana presega 100.000 prebivalcev, in sicer 260.183. Na drugem mestu je Maribor s 93.584 osebami, sledijo pa Celje (38.408 prebivalcev), Kranj (36.071 prebivalcev), Velenje (26.826), Koper (24.568) ter Novo mesto (22.849).

Premazane table s slovenskimi imeni

Neznanci so znova premazali table s slovenskimi imeni vasi na italijanskem Krasu - tokrat na območju vasi Križ. Na tabli, postavljeni ob cesti, so s črnim razpršilcem premazali ime dela Križa, ki sodi v devinsko-nabrežinsko občino. Znesli pa so se tudi nad imenom zaselka Briše, ki sodi v zgoniško občino, poroča Primorski dnevnik.

To je sicer že tretji primer premazanih tabel v tamkajšnjih občinah v zadnjih dneh. Neznanci so sprva premazali slovensko ime na tabli pri Božjem polju, nato so se znesli nad tablami v dolinskih občin - od Boljuncu do Boršta -, s sramotilnimi napismi, psovkami in fašističnimi parolami pa so popisali tudi poslopje ob pokrajinski cesti.

BAJUK ZA DELO**NSi ima marsikaj zelo pozitivnega pokazati**

Za sobotno prilogo Dela (16. 08. 08) je predsednik Nove Slovenije Andrej Bajuk podal intervju, kjer analizira sedanjost stranke, slovenske politike in vladne koalicije.

je. V nadaljnjem nekatere misli iz njegovega izvajanja:

Glede anket javnega mnenja, ki stranki trenutno ne kažejo najbolje:

„Trenutne ankete ne kažejo nič drugače, kot so vedno kazale Novi Sloveniji - vedno so nam kazale le eno malenkost tega, kar se je potem dejansko zgodilo na voliščih. To je zelo zanimivo dejstvo in vprašanje, zakaj je tako, je treba zastaviti strokovnjakom, ki te stvari delajo. Dejstvo pa je, da se je NSi še vedno zgodilo, da je bil volilni izid popolnoma drugačen, kar večkrat večji, kot so napovedovale ankete. Septembra bomo presenetili, kot smo presenetili še vsakokrat.“

Bo stranka izboljšala rezultat iz leta 2004?

„Mislim, da ima NSi marsikaj zelo pozitivnega pokazati v tem smislu, da smo dejansko trdno delali in spoštovali vse, za kar smo se zavezali. Koalicijska pogodba je bila v veliki meri izpolnjena. Kar ni bilo izvedenega, še poteka, ker ni mogoče vsega napraviti v štirih letih. Verjamemo, da bo vsaka objektivna analiza to tudi potrdila. Zato lahko mirno gledamo v prihodnost, saj smo veliko pozitivnega ustvarili na podlagi zaupanja, ki smo ga bili deležni pred štirimi leti.“

Glede cilja stranke:

„NSi je stranka, ki je in hoče še naprej obstati kot sodobna verzija ljudsko krščanskega gibanja v slovenskem političnem prostoru, ki je zelo veliko pripomoglo, da smo kot narod obstali.“

Zakaj je NSi nastala:

„Avgusta 2000 je nastala Nova Slovenija ravno zato, da se pristnost strank, ki naj bi izražale vrednote ljudsko krščanskega gibanja, ne bi zgubila in da te vrednote ne bi utonile v nekih večjih strukturah ter da ne bi v zameno za nekaj službic za voditelje odigrale vlogo nekoga, ki volilne glasove stalno podreja drugemu. Prav zaradi tega sem dal pobudo za ustanovitev stranke; podpora je bila takojšnja in zelo resna, tako da smo v dveh mesecih postali parlamentarna stranka. Od takrat je stalnica, da bi zelo veliko ljudi rado videlo, da bi NSi nekako zvodenela

ali da bi se razblinila. To se stalno dogaja pri nas. Zavedamo se, da trenutno v sodobni Sloveniji ljudsko krščansko gibanje še ne predstavlja večine. Še ne, a da se bo to zgodilo, pa moramo neutrudno naprej delati in ustvarjati jasno podobo ljudi, ki razumejo svoj čas in razumejo tudi, da lahko te vrednote odigrajo pozitivno vlogo pri oblikovanju rešitev za naše skupne probleme. Za to se zavzemamo in v to smer bomo tudi šli. Kar se pa tiče dveh bivših funkcionarjev Nove Slovenije, ki sta oba odstopila, pa mislim, da je to bolj posledica njunih osebnih izkušenj kot pa večja problematika v osnovi stranke.“

Če lahko nova stranka (KDS) jemlje glasove:

„Mogoče tu pa tam, ampak mislim, da se to ne bo poznalo. Saj vidimo, kakšen je odziv našega članstva.“

Rovarjenje proti stranki in proti koaliciji:

„Problem je v tem, da je NSi pač zavzela takšno držo, kakršno je, in je iskala soglasje predvsem v tistem delu političnega prostora, ki se prepozna v vrednotah slovenske pomlad. Vsi, ki se ne strinjajo s to koalicijo, bi radi videli, da bi se ta koalicija razbila ali pa da ne bo ponovno dobila mandata. Dejstvo pa je, da si marsikdo želi kaj takega. In kako se to utegne doseči? Ja, če smem reči po domače - s tem, da stalno zabijajo kake kline, tako ali drugače. To se jim je v preteklosti izkazalo kot uspešen pristop.“

Sedanja koalicija:

„Ta koalicija je zelo dobro delovala in je edina, ki je zdržala do konca mandata. Sprejeli smo program, h kateremu smo se zavezali, da ga bomo izvedli, in to smo tudi naredili. Še ena takšna koalicija? Seveda.“

Uspehi koalicije:

„Slovenija je danes v boljšem položaju, kot je bila pred štirimi leti. To je pozitivna stvar. Zato smo tudi v politiki, ker pač mislimo, da je mogoče stvari izboljšati in da lahko v tem zboljšanju odigramo konstruktivno, pozitivno vlogo. Mislim, da je bila vloga finančnega ministrstva v tem obdobju zelo pomembna za dosego vseh teh ciljev, in na vse to smo tudi ponosni. Kar je pozitivno za Slovenijo, je prav gotovo pozitivno tudi za NSi.“

Če bi želel še en mandat na položaju finančnega ministra:

„Zakaj pa mislite, da se zavzemam? Predvsem, da bomo želi še večje zaupanje, kot smo ga doslej, in da bomo še naprej odigravali takšno vlogo, kot smo jo.“

Kako bi ocenil samega sebe:

„To, kar sem rekел. Jaz sem ljudsko krščanski človek.“

VTISI IZ SLOVENIJE

Kdo je počil Igorja Trpina?

OD NAŠEGA DOPISNIKA —

Slovenski knjižni trg je prepoln takih in drugačnih knjig in težko je slediti novostim, kaj šele, da bi človek sortiral med dobre in slabe, zanimive in dolgočasne, ali kakorkoli že. Včasih kdo priporoči to ali ono, včasih je stvar slučaja — če verjamemo v slučajnost, seveda.

V koroškem cerkvenem tedniku Nedelja so že večkrat - za počitnice ali druge prilike - postregli bralcem s kako posebnostjo. Pred časom so navdušili nekaj avtorjev — pet ali šest, morda še kakega več, se ne spomnim — in skupaj so moralni napisati zgodbo, vsak po eno poglavje. Za letošnje letne počitnice pa so v skrajšani obliki, v daljših nadaljevanjih (na osmih straneh) pet tednov objavljal napeto detektivsko zgodbo, ki me je takoj pritegnila.

Avtor je Martin Kuchling in po predstavitvi v Nedelji citiram: „Za avtorja smo pridobili pisatelja Martina Kuchlinga, koroškega Slovenca iz Štriholč (severozahodno od Velikovca; vasica z nemškim imenom Gattersdorf; op. p.). Ta je stopil v literarni svet že z romanom Iskanje Nataše. Tokrat je napisal kriminalko z naslovom ‘Kdo je počil Ivana Trpina?’ In ker se je kriminal v romanu zgodil na Koroškem, že sedaj pomirjamo: Vse osebe so izmišljene, vsaka podobnost je z golj naključna in sad avtorjeve domišljije. Roman je za Nedeljo skrajšal, lektoriiral in za tisk pripravil naš pisec ‘Jezikovnih kotičkov’

France Vrbinc. Roman bo v neskrajšani obliki izšel pri Mohorjevi založbi v Celovcu. Ilustrator romana je Hanzi Mlečnik.“

Naslov je že omenjen, zgodba pa poteka v prvi osebi: pripoveduje jo detektiv avstrijske policije Bregar, ki je slovenske krvi. Iz prebiranja je potem razvidno, da se dogaja tam v letu 2004, v njej pa se med iskanjem morilca prepleta slovenska koroška problematika z nemškodesničarskim šikaniranjem, s partizansko-domobranskim zapletom in seveda začinjeno z ljubezenskimi in ljubosumnimi zadevami.

Razpleti in zapleti potekajo na znanih prostorih, zato je še posebej zanimivo. Če prebirat Agato Christie, Edgar Alan Poe ali Chestertona, je treba kar nekaj domišljije pokuriti tudi v slikanju okolice, ki jo tako barvito predstavlja v besedi, a je človek ne pozna. Tukaj je pa to olajšano, ker se slika sama ponuja, kadar se omenja n.pr. vojvodski prestol na Gospodsvetkem polju. Po marsikatem zapletu in razpletu se zgodba konča s srečnim koncem. Mislim, z odkritjem morilca.

Naj razkrijem, kdo je morilec? Ne bom kvaril užitka možnim bralcem, pa tudi založbi ne. Samo toliko: morilec ni majordom in detektiv se ne poroči z očarljivo skromno deklico, ki podeduje ogromno bogastvo umorjenega.

Treba bo počakati do izida knjige ...

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Córdobi, kjer grozi opozicija povezava med upornimi peronisti in radikali. Nato pa bo na vrsti Santa Fe, kjer podpora socialističnemu guvernerju ne upada. In ker je edini protutež senator Reutemann, je Kirchner pozrl zamero in se mu dobrika.

V ozadju. Tako, ko se je končal kmečki upor s porazom vlade, je postal jasno, da se je bivši predsednik Nestor Kirchner javno preveč razkazoval.

Poleg tega je njegovo nepopustljivo zadržanje bilo eden glavnih dejavnikov tistega poraza. To pa ni škodilo le vladnim interesom temveč tudi ugledu sedanje predsednice. Mnenje opozivalcev so potrdile razne ankete v posameznih občinah Velikega Buenos Airesa, kjer je bila njena volilna zmaga najbolj odločila. V zboru raznih kandidatov sičer še vedno zavzema prvo mesto, a v najboljših primerih ne preseže 35%, kar je dobra polovica tega, kar je pred slabim letom prejela. Ta je eden izmed vzrokov, zakaj se je „prvi kavalir“ pomaknil v ozadje. To pa še ne pomeni, da počiva.

Nasproti: kot predsednik stranke se mrzlično posveča tkanju volilne odevje, ki naj bi prihodnje leto zagotovila močno podporo vladni in predsednici. Doslej je ta cilj še precej oddaljen od njegovih želja.

Kaj kaže sedanjost. Da se z volivci ne da igrati je pokazal nedeljska izkušnja v provinci La Pampa. Tam je na zadnjih volitvah zmagal peronizem. V prestolnem mestu Santa Rosa je župan Juan Carlos Tierno deloval precej svojevoljno in ga je občinski svet odstavil. Sedaj so imeli ponovne volitve in se je Tierno znova predstavil. A zmagal je z veliko razliko radikal Francisco Torroba v povezavi s socialisti in občinskim strankami. Radikali v Santa Rosa niso zmagali od leta 1983. Prav možnost opozicijskih povezav je tista, ki vladni ne pusti mirno spati. V glavne štabu se zavedajo, da je gospa Cristina tako preprtičljivo zmagala prav zaradi povezav, medtem ko je bil nasprotni tabor razbit.

Kaj, če se sedaj slika obrne?

Zaceljene rane. To bi si Kirchner želel. A rane, ki jih je pustil položaj med konfliktom s poljedelci, so še vedno odprte. Če je stanje težko v milijonskem pasu okoli prestolnice, je še težje v notranosti, kjer je vladna stranka postavila med „izdajalce“ guvernerje in strankine veljake. In kljub težkevu finančnemu položaju v ključnih provincah se priljubljenost njihovih vodij ne zmanjša. Kirchner je zato začrtal strategijo ponovnega osvajanja. Najprej v orjaških občinah okoli prestolnice, kjer gospa predsednica tedensko otvarja razna javna dela in razkazuje prijazen in simejoč obraz. Predsednik stranke pa že navezuje stike v

SLOVENCI V ARGENTINI

CARAPACHAY

Bil je čudovit, nepozaben večer ...

Zadnjo noč pred odhodom v Slovenijo smo imeli čast, da nas je obiskal v našem domu v Carapachayu svetovno znani Slovenski oktet. Čutilo se je, da bo ta noč čarobna ... in je bila.

Ob nabitih polnih dvoranah in lepo okrašenem odrusu je pojavila napovedovalka in predstavila zgodovino okteta. Nato so prišli fantje in že po prvi skladbi so bili nagrajeni z burnim aplavzom. Pesmi so se vrstile: O kresu, Katrca,

Kangalilejska ohcet, Žabe, Bratci veseli vsi. Ploskanje se je pa stopnjevalo.

Sledil je kratek odmor, da so se lahko vsaj malo opomogli in spet na oder: Vsi so venci vejli, Potrkan ples, Venček koroških, itd. Po zadnjih pesmih je stopil mednje predsednik doma, g. Franci Korošec s soprogo in se zahvalil za obisk ter vsakemu izročil spominček, nato pa še g. Marjan Bečan, ki je namenil nekaj lepih in prisrčnih besed članom okteta. Z njihove strani smo dobili prekrasno knjigo in najnovejšo zgoščenko. Kot posladek smo pa še slišali skladbo „Mojcej“ posvečeno slavljenki, ki je tisti dan godovala, katero je prekrasno zapel baritonist in vodja okteta Jože Vidic, nato smo pa še skupno zapeli mehiško „Cielito lindo“.

Ploskanja ni in ni bilo konec, nismo se hoteli sprijazniti z dejstvom, da je koncert že mimo. A imeli smo se še naprej lepo in veselo. Po koncertu je bila zakuska za vse navzoče in ker je Janez Triler (drugi tenor okteta) igral več kot dvajset let pri znanem ansamblu v Sloveniji, je v roke vzel harmoniko in zapel veliko lepih pesmic. Ostali smo pa zraven pomagali, a ne samo s petjem, saj smo tudi kar precej plesali.

Zadržali smo se pozno v noč, ob prijetnem klepetu, ob sproščeni družbi, videti je bilo nasmejane obrale, saj smo vsi čutili, da se je skovalo prijateljstvo, ki bo trajalo, saj so nam fantje obljudili, da nas bodo še obiskali.

Taki obiski nam dvignejo moralno, nas napolnijo z energijo, z veseljem: z ubrano pesmijo, s prisrčnim vedenjem, z lepimi besedami kot so nam poklonili fantje Slovenskega okteta, vse to nam pričara košček Slovenije in po takem večeru ostane toplina v srcu, nepozabni trenutki ki nam bodo brez dvoma ostali v spominu za vedno.

Hvala fantje, da ste prišli, za nepozaben večer, za prijateljstvo, ki se je rodilo in kmalu spet nasvidenje. Bil je res „čaroben“ večer.

Marjana Pirč

ROŽMANOV DOM

Kvalitet in topel obisk

V torek 12. avgusta smo v Rožmanovem domu sprejeli zelo pomemben obisk; to je bil Slovenski oktet. Kot vsi vemo, je najbolj kvalitet in Sloveniji.

V dvorani smo jih nestrpno čakali vsi stanovalci doma in jih sprejeli z močnim ploskanjem. Vodja skupine, baritonist Jože Vidic, je predstavil skupino in takoj se je začel tako rekoč privaten koncert slovenskih pesmi.

Z velikim navdušenjem in veseljem smo jih poslušali in ganjeni smo bili do solz. A te solze so bile solze domotožja, spomin mladih let in veselja do naše ljube Slovenije.

Po koncertu smo se z njimi družabno pogovarjali, nekateri so imeli srečo da so pevci bili z iste vasi in se po

60 letih z njimi pogovarjali v krajevnem narečju.

Poslovili smo jih z toplim aplavzom in s povabilom, da naj nas še kdaj obiščejo.

RD

SAN JUSTO

Koncert v Našem domu

Povsod, kjer živimo Slovenci, prebiva z nami tudi glasba: Ijudska in umetna. Med Slovence v San Justo jo je prinesel in nas z njo razveselil in navdušil „Akademski pevski zbor France Prešeren“ s Kranja. V petek, 8. avgusta ob 20.45 uri se je v Našem domu napolnila dvorana v pričakovanju lepega doživetja. Med veselim, navdušenim ploskanjem, so se pevci bližali k odru.

Pozdrav in dobrodošlico je v imenu Našega doma in MPZ San Justo izrekel Gregor Modic. Goste je takole nagovoril:

„Dragi sopevci: vaš zbor je poimenovan po največjem slovenskem pesniku Francetu Prešernu. Ker smo si po krvi bratje, naj bo naša dobrodošlica njegova pesem:

Komu najpred veselo

zdravljico, bratje, č'mo zapet?

Bog našo nam deželo,

Bog živi ves slovenski svet,

brate vse,

kar nas je

sinov sloveče matere!

Ker smo pa mi sinovi dveh domovin, našo čutimo kitico argentinskega gaucha v pesnitvi:

Bratje naj držijo skupaj! —

Prvi zakon je v postavi.

Zveza trdna - temelj pravi,

da bo trden njih obstoj!

Če med njimi vstane boj,

kdo od zunaj - vse podavi!

Iskreno smo veseli vašega obiska."

V prvem delu nam je zbor podaril **Dober večer, bog daj** Koroška ljudska - prir. Mihael Rožanc. Sledila je **Pesem o rojstvu** Fran Leder - Lesičjak - prir. Luka Kramolc.

Nadaljevali s **Stoji mi polje** Slovenska ljudska prir. Marija Kogoj, **Dekle, to mi povej** Koroška ljudska - prir. Vasilij Mirk, **Dajte, dajte!** Ljudska iz Istre prir. Aldo Kumar, **San se šetao** Ljudska iz Gornje Bistrice v Prekmurju - prir. Ambroz Čop, **Protuletje** Prekmurska ljudska - prir. Ubald Vrabec, **Da b biva liepa ura** Koroška ljudska - prir. Zdravko Svikaršč, **Pesmi od ljubezni in kafeta** Ljudske iz Istre - prir. Aldo Kumar, **Planinska** Anton Foerster - prir. Slavko Mihelčič, **Injen ceua jti gna** - Zdaj bom gnala na pašo Ljudska iz Bile v Reziji - prir. Pavle Merku. S to pesmijo so zaključili prvi del. Hvaležni poslušalci so jih nagradili z močnim, dolgim aplavzom.

Po kratkem premoru pa je sledil drugi del in sicer: **Seisab valurikas ema** Urmas Sisask, **Gaudete** Piae Cantio-

nes - prir. Stephen Hatfield, **Ubi caritas** Maurice Duruflé, **Old Time Religion Spiritual** - prir. Moses Hogan, **Ev'ry Time I feel the Spirit** - prir. M. Hogan, **Orion** Jure Robežnik - prir. Samo Ivačič, **MLK U2** - prir. Bob Chilcott.

S to zadnjo pa so zaključili drugi del. Navdušeni poslušalci, so z vztrajnim ploskanjem dosegli, da je zbor še in še dodajal pesmi. Presenetili so še z nam znano in

vedno lepo Ramirezovo **El nacimiento**. Želi so seveda poseben aplavz.

„Vsaka melodija je bitje zase...“

„Vsaka odpre na stežaj vrata mislim in spominom brez števila, in vsaka

je doživljaj, ki ostane v duši neizbrisljiv“ (Ivan Cankar)

Vse to nam je podaril „Akademski pevski zbor France Prešeren“.

„Narodna pesem je pri vseh narodih neizmerno bogastvo“ (Rado Simoniti - Slovenski skladatelj). Naše bogastvo je res veliko. Kdaj pomislimo, da imamo „Tristo narodnih“. Prav gotovo se tega ne zavedamo. Pa jih res imamo. Bogastvo, vrednota; „Dajmo zapojmo, pa ne eno - tristo!“

V spodnjih prostorih so člani sanhuškega zbora povabili pevce na večerjo. Slovenski pregovor pravi: Ptici ene sorte letijo skupaj.

Ptičev pa je bilo kar nekaj. Skupaj so jedli in pili. Okusna večerja in žlahtna kapljica sta pripomogli, da je vladalo prisrčno, veselo, prijateljsko razpoloženje. Slovenska pesem se je razlegala pozno v noč, pod Južnim križem.

AGM

SAN JUSTO

„Kjer mi zibka tekla je ...“

Na državnini praznik, 18. avgusta smo bili v Našem domu deležni kvalitetnega koncerta Slovenskega okteta. Čeprav je bil ob 12. uri, je bila dvorana kar naenkrat polna.

Oder, s sliko slovenske matere, ki ziblje otroka, pod njo pa velik šopek rdečih nageljnov, je že ponazarjal tisti „čut slovenstva“, ki smo se ga potem duševno naužili.

Ivana Tekavec je predstavila skupino in nam že v napovedi zagotovila izreden koncert. Na odrusu so se predstavili: Andrej Ropas, Vladimir Čadež, Janez Triler, Rajko Meserko, Jože Vidic, Primož Dekleva, Matej Voje, Janko Volčanšek in kar pričeli z Bodij zdrava domovina.

Tako so predstavili prvi sklop domovinskih pesmi. Sledila je pesem z besedilom Vojka Arka in glasbo Jožeta Osana ter *Zdravljica, Tam kjer pisana so polja in Večerni Ave.*

V drugem sklopu so prišle na vrsto ljudske skladbe: *Zagorska, Kangalilejska ohcet, Bratci veseli vsi, Ženka mi v goste gre ter Potrkan ples.*

Po kratkem odmoru so s petjem potovali po svetu: *Večerni zvon* (posvetili so jo pokojnemu članu Janezu Lipuščku. V dvorani pa jih je poslušala njegova nečakinja), *Šalom, črna duhovna*, in za na konec še prijetno presenečenje: *Cuando tu no estás.*

Skupni glasovi, vsak v svoji najboljši barvi, so se podajali in se medsebojno povezovali, da smo vsi v dvorani močno zaploskali ob vsaki izvedbi - skoraj si upam reči, da je bilo vedno najmanj pol minute glasnega ploskanja!

Pevci so dodali še plus s postavo ter obrazi, česar se ob poslušanju plošče seveda ne dojam. Vsi smo bili veseli, roke so nas že bolele - a priznanje in zahvala sta bila potrebna.

Napovedovalka se je zahvalila Slovenskemu oktetu. Sledila je razdelitev spominov v rokah predsednika Karla Groznika. Tudi Mešani pevski zbor San Justo je pozdravil goste ter jim podaril zgoščenki.

Ob burnem in neprekinjenem ploskanju je Slovenski oktet zapel še nekatere skladbe. Mislili so, da s skupnim *Cielito lindo* (kjer je vsa dvorana „entonirano“ zapela odmev), bi publiki zadoščalo. A postali smo zahteveni ... podarili so nam še eno in ob prošnji so tudi še zaregljali.

Hvala Vam! Z gorečnostjo petja je marsikdo potoval tja, kjer je slovenska mat „slovenske pesmi pevala, ko me dete je zazibal“.

SDS ODBOR ARGENTINA

Konferenca stranke

Letna Konferenca OO SDS Argentina, se je vršila v nedeljo 24. avgusta ob 10.30. uri v Sloboskem domu v Ramos Mejiji.

Po ugotovitvi sklepčnosti, je bil izvoljen za zapisnikarja podpredsednika odbora Andrej Grilc.

Predsednica Andrejka Dolinar Hrovat je pozdravila navzoče in prebrala pozdravni nagovor predsednika SDS Janeza Janše, pozdrav predsednika Sveta SDS Branka Grimsa ter poročila o sejah odbora.

Podpredsednik in blagajnik Damijan Ahlin je komentiral o stanju blagajne in omenil, da se bo letna članarina podražila na \$50.-

S prikazom diapositiv, je predsednica komentirala uspešno delovanje vlade pod vodstvom premierja Janeza Janše in pohvale, ki je bila deležna države Slovenija ob predsedovanju Evropski Uniji.

Sledilo je predvajanje govora predsednika Janeza Janše s srečanja SDS v Postojni meseca julija.

Predsednica je še informirala o obstoječih strankah v Sloveniji in njih predsednikih. Opozorila je kateri sta resnično edini pomladni stranki in končno je izjavila, zakaj bomo podprli Slovensko demokratsko stranko. Zahvalila se je vsem za pozornost in omenila, da so odborniki na razpolago vsem, ki bi želeli razjasniti dvome o glasovanju po pošti. Odborniki bodo sprejemali bodo tudi volilno gradivo (kuverte) in jih pravčasno oddali na veleposlaništvo.

Konferenca je bila začključena ob 12.30.uri.

Andrej Grilc

KRSTNA PREDSTAVA GASERJEVE DRAME**Andražev norček na odru Slovenske hiše**

V soboto 16. avgusta je bila v Slovenski hiši krstna predstava Gaserjeve drame Andražev norček. Avtor je zapisal na programu, da je drama zgodovinska in da so dogodki resnični. Izmisil si je le nekaj dramskih pripomočkov, posebno norčka in Jezusov glas.

unistične vladavine je prinesel čas, ko so žrtve partijskega nasilja končno zadobile svoj glas in svoje pravice. Začele so se razkrivati laži in krvicne, zločini in zamolčevanje polstoletne „ljudske oblasti“. Gaser je dejanje postavil v leto 1993, ko je že bil v veljavi zakon o popravi krvic.

Mladi rod v Sloveniji živi v prepričanju - naučenem v šolah -, da se je naša polpreteklia zgodovina pisala le s heroji in izdajalci. Tako Praportnikovi na naši drami. Vendar se vedno bolj oglašajo tudi žrtve, do tedaj ustrahovane in brezpravne. Zgodba se zaplete, ko vdova Andraževka vloži zahtevek za vrnitev odvzetega premoženja. Takrat se zamaje do tedaj nesporna oblast Praportnika. Zaplet se stopnjuje ko Zveza borcev izve, kaj mladi fantje zbirajo ob gozdnih brezilih in to nosijo župniku: namreč svetinjice in križe. Strah jih prevzame ob možnosti, da se odkrije resnica o njihovih „junaštvih“. Vendar se ne bodo dali! Andraževko skušajo podkupiti z denarjem, da bi umaknila svoj zahtevek. Moti jih tudi križ v gozdu: podreti ga je treba. Ta namreč simbolizira - na nek način - resnico o revolucionarnem početju. Praportnica marsikaj ve iz tistih časov: oče ji je na smrtni postelji zaupal in jo prosil, naj popravi krvico, ki so jo storili Andraževki. Tudi njihova dekla priča o teh

krivicah. Vendar se Praportnica zakrkne in potegne z možem, sin Jernej pa se ves besen spravi nad križ. Res ga podre, a križ pada z vso svojo težo nanj in ga ubije.

Vzposejeno s to zgodbo pa se odvija še druga, bi rekli, nadnaravna. Andražev norček se zateka v gozd h križu, ker ga na vasi vsi zaničujejo in fantje tudi pretepajo. In Križani se z njim pogovarja, ga bodri, ga tolaži in poučuje. Nihče drug tega glasu ne sliši, le ubogi norček, trikratni izvržek: grbast je, paraplekšik in sad posilstva, torej nezakonski. Kaj mu sporoča skrivnostni glas? Predvsem to, da naj presoja svoje in vaško stanje v duhu evangelijskih blagrov; naj bodo pretekle krvice presežene s kesanjem in odpuščanjem.

Vendar se zgodba konča bolj v starozaveznom duhu. Božja kazens zadene krvicnike. Takrat vse obnemi in vse prevzame spoznanje, da Bog ne dopušča, da bi krvica dokončno zmagal. Umreti pa mora tudi norček. Srce mu odpove ob groznem prizoru, ko Jernej besni nad križem/ Križanim, ko ga podira.

Miha Gaser se je lotil tematike, ki nas - nekdanje begunce - nagovarja na svojski način in ki že desetletja čaka na „veliki tekst“. Na besedilo Tolstojevih razsežnosti. Na pričevalsko-zgodovinski in fenomenološki ravni razpravlja o tej naši tragediji Zaveza.

Gaserjeva drama je izsek te tragedije. Avtor se je poslužil nadnaravnih posegov, da bi utemeljil našo resnico. Ko bomo imeli na voljo tiskano besedilo, bomo lažje presodili, v koliko je le-to prilagojeno zgodbi. Saj je drama v nekem oziru tudi sakralna – „auto sacramental“-, Bog namreč vidno posega v dogajanje.

Ker nisem več odrske umetnosti, nisem v stanju, da bi delo razčlenil in ocenil posamezne vloge. Komentiram le na splošno slobotno predstavo. Poleg tega me je drama nagovorila predvsem po svoji vsebinai, zato nisem bil dovolj pozoren na oblikovno-formalno plat.

Gaser je delo posvetil „v spomin vsem nedolžnim žrtvam nečloveškega postopanja med in po drugi svetovni vojni ...“

Drama nas je prevzela, igra se nas je dotaknila, kar je dvorana tudi glasno izrazila. Režiral je avtor sam, igra je tekla in se odvijala napeto, vse vloge so bile dobro podane, posebno tiste, na katerih

leži teža dogajanja. Po mnenju kar nekaj gledalcev pa je izkazalo napoveden igralski talent prav „Norček“. Vsekakor velja priznanje in zahvala avtorju, ki je več dramatike; priznanje in zahvala pa tudi vsem nastopajočim kot tudi zakulisnim delavcem, ki so naslednji:

Tone Podržaj (Jezusov glas), Niko Stariha (Andražev Norček), Marta Selan Brula (Andraževa Lojzka), Ivo Urbančič (Praportnik Lojze), Gabi Bajda Križ (Praportnica), Martin Selan (Praportnik Jernej), Lucijana Pleško (Praportnik Mojca), Tone Tomaževič (Janez, hlapec), Mirjanka Voršič Truden (Mica, dekla), Vanči Štrubelj (Miro, Jernejev priatelj), Erik Oblak (Sašo, Jernejev priatelj), Aleks Puntar (Štefan, Jernejev priatelj), Luka Štrubelj (Ilič, Jernejev priatelj), Karolina Kenda (Cvetka, Mojčina priateljica). Miha Gaser (režija), Magda Gaser Češarek ter Ingrid Kopac (šepetalki), Božo Urbančič (scena), Metka Havelka Magister ter Gabi Bajda Križ (maske), Damjan Ahlin (razsvetljava), Adrijan Gaser (zvočni efekti), Aleksander Gaser (mikrofonist) in Rudi Gričar (mizarska dela).

Vinko

Slovensko gorništvo, narodna identiteta in zavest

PETER SKVARČA

(3)

Slovensko-argentinsko odpravo na Južni patagonski led je leta 1964 organiziralo Slovensko planinsko društvo v Buenos Airesu. Cilj odprave je bil gorniško-znanstvenega pomena: s prvim pristopom na goro Lautaro in s prinesenimi dokazi je bila dokončno rešena uganka vulkanske aktivnosti v tem ledenu predelu južne Patagonije. Tisto poletje je slovenska zastavica pričevala o slovenskem narodu kar na treh prvič preplezanih gorah in kazala daleč v južni Kordiljerji Patagonije na prisotnost poznejše samostojne države. Slovenski simbol je naslednja leta pričeval o narodni zavesti še na mnogih vrhovih gora Patagonije. Že naslednje poletje se je organizirala nova, popolnoma samostojna odprava v še skoraj neznan čilski predel patagoniske Kordiljere, ki smo jo sestavljali samo Slovenci. Ob prvenstvenem vzponu na Cerro (goro) Steffen je na vrhu zopet zaplapolal slovenski simbol. Poznejše odprave na isto področje so zaznamovale s slovenskimi imeni nekatere prvič preplezane gore. Izmed teh najbolj jasno kaže na močno slovensko narodno identiteto gora „29 de octubre“ (29. oktober). Imenovana je bila v spomin na prvo slovensko vlado iz leta 1918, na veliki slovenski narodni praznik, ki je še danes v Sloveniji skoraj nepoznan, ki pa smo ga povojni izseljeni še do nedavnega praznovali v Argentini. Na ta dan je končno prenehala odvisnost slovenskega naroda od tujcev, ki je trajala stoletja.

Uspehi slovenskih odprav so našli velik odmev v glavnih buenosaireških tednikih in

revijah, ter s tem pripomogli k spoznavanju naše matične dežele onkraj oceana. Slovenske gorniške dosežke sta pred osvoboditvijo obširno objavljala v Argentini tednik Svobodna Slovenija in vsakoletni Zbornik Svobodne Slovenije, pozneje pa Planinski vestnik v Sloveniji, kjer je leta 2001 tudi izšla knjiga „V kraljestvu kondorjev in neviti: pol stoletja andinizma slovenskih izseljencev v Argentini“. Slovensko planinsko društvo v Argentini, ki je poleg gorništva gojilo tudi ljubezen do slovenske besede, je izdajalo revijo „Gore“, Slovenska kulturna akcija pa leta 1956 knjigo „Dhaulagiri“, v kateri Bertoncelj-Arko opisujeva argentsko odpravo na ta osemčisočak, kjer je takrat Dinko kot prvi Slovenec v Himalaji dosegel višinski rekord.

Nedvomno je Klement Jug, skalala iz primorskega Solkana, s svojim filozofsko-etičnim alpinističnim nazorom močno vplival na slovensko plezalno generacijo v Argentini. Jugova osebnost, polna energije, volje in zagnanosti, je bila marsikateremu gorniku vzor in kažipot. Podobno kot on smo tudi politični slovenski emigranti preživel strahote vojne in trpljenja. V spomin svojemu največjemu vzorniku in gorskemu ideologu so Bariločani pribili v granitno steno Slovenskega zvonika bronasto ploščo, ki jo je simbolično odkril septembra 1954 njegov rojak Peter Štrukelj iz Solkana, ki se je Juga spominjal še od doma.

Ob priliki tega pomembnega gorniškega srečanja, ki bo dokončno povezalo vse ljubitelje gora iz matične domovine in tujine, je primerno, da se spomnimo našega najplodnejšega izseljenskega gorniškega pisatelja v tujini. Dr. Vojislav Arko, po domače

Vojko, je bil velik ljubitelj gora ter gornilna sila Slovenskega planinskega društva v Argentini. Njemu se moramo zahvaliti, da je zabeležena in opisana večina slovenskega gorniškega udejstvovanja v Argentini. Bil je brez dvoma naš „gorniški duhovni vodja“ v novi domovini. V mnogih člankih in knjigah je z jasnim in lahkim peresom čudovito in jedrnatno opisal gore in deželo jezer pod južnimi Andi. Iz njegovih vrstic žari globoka ljubezen do gora. Vojko je bil neutrueden spodbudnik „šumskega bratov“, tako se je imenovala prva skupina bariloških gornikov, kakor tudi poznejših generacij plezalcev, ki so nadaljevali pionirske delo slovenskih andinistov iz Bariloč. Že od začetka našega gorniškega delovanja v takrat še skoraj neraziskane ledene predele južne Patagonije nas je podpiral, bodril in nenehoma opogumljal k novim odpravam, na raziskovanje še nepoznanih gorskih predelov in osvajanje nezavzetih vrhov. Sedaj mirno počiva pod južnim križem ob vznožju Andov, v katere je neštetokrat strmel, in posluša v patagonskih nočeh spev viharja, ki ga opeva v svoji „Bariloški romanci“:

„Vihar dvi skoz' zimsko noč,
mogočni spev gora pojoč,
kipe valovi, gozd ječi,
šumi, buči Nahuel Huapi“

Približno deset let pred osamosvojitvijo Slovenije je dr. Arko skoraj preroško zapisal: „Slovenska podjetna volja, ki se je pobratila z duhovi Mapučev pod stenami Andov, bo morda potrkała tudi na domaća slovenska vrata in Bog ve, če ne bo prijazno sprejeta kot ljub in drag sorodnik, ki je prišel na obisk iz daljnih krajev in prinesel slovenski kulturi v dar izbrani indijski šopek iz sten in vrhov Kordiljer. Takrat se bodo prav gotovo zganili 'šumski bratje' v patagonski

zemlji in prisluhnili pravljici, ki bo onstran oceana govorila o nekdanjih tako znanih in lepih časih.“ Danes, ob tem važnem dogodku, ki privi združuje gornike in planince iz sedaj demokratične in res svobodne domovine in širom svetu, lahko rečemo, da so se njegove želje in sanje dokončno uresničile!

Zgoraj so omenjeni le najpomembnejši dejavniki slovenskega gorništva v Argentini. Seveda je pa še mnogo drugih neutrudnih sodelavcev in gornikov, ki so s svojim trudem in delom pripomogli, da se je ohranjala slovenska zavest in širila slovenska prisotnost v deželi pod južnim križem. Po zaslugu naših gornikov v Argentini je slovensko ime z velikimi črkami zapisano v zgodovini Andov. Slovenska imena in plezalne smeri so zarisane v gorah Kordiljere, Slovenska steza, križ na vrhu in koča Slovenia v dolini Capille so dolgoletne priče slovenske dejavnosti v argentinskih Andih, ki pomenijo trajen spomenik vsem slovenskim gornikom.

(Konec)

Spomenik padlim gornikom pri Vratih; v ozadju severna stena Triglava

SLOVENIJA IN PEKING 2008

Z velikim pomgom so se zaključile letošnje olimpijske igre v Pekingu in vsi pretevajo dobljene medalje in druge rezultate. Pa poglejmo rezultate slovenskih tekmovalcev:

	Atletika
16	Buč Boštjan, 3000m zapreke
67	Kejzar Roman, maraton
ZLATO	Kozmus Primož, kladivo
31	Kranjc Matija, kopje
22	Osovnikar Matic, 100m 200m
27	Prezelj Rožle, višina
12	Rovan Jurij, palica
32	Sitar Damjan
20	Vodovnik Miroslav, krogla
32	Zlatnar Damjan, 110m ovire
27	Kolarič Nina, daljina
18	Langerholc Brigita, 800m
15	Roman Sonja, 1500m
37	Ratej Martinka, kopje
6	Šestak Marija, troskok
49	Tajnikar Pia, 100m
34	Veit Sabina, 200m
17-32	Badminton
	Tvrdy Maja, posamezno
	Jadranje
18	Hmeljak Karlo-Nevečny Mitja, 470
7	Vinčec Gašper, finn
SREBRO	Žbogar Vasilij, laser
13	Dekleva Vesna-Maučec Klara, 470
	Judo
ni kvalif.	Ceraj Matjaž, nad 100 kg
ni kvalif.	Drakšič Rok, do 60 kg
ni kvalif.	Sedej Aljaž, do 81
BRON	Polavder Lucija, nad 78 kg
7	Žolnir Urška, do 63 kg
	Kajak-kanu na divjih vodah
13	Kauzer Peter, K-1 slalom
	Kajak-kanu na mirnih vodah
14-15	Župančič Regent Jernej, K-1 1000m
6	Ponomarenko Špela, K-1 500m
	Kolesarjenje - cestno
odstop	Božič Borut, enodnevna cestna dirka
61	Golčen Jurij, enodnevna cestna dirka
odstop	Šmilak Simon, enodnevna cestna dirka
35	Valjavec Tadej, enodnevna cestna dirka
28	Šmilak Simon, kronometer
49	Corneo Sigrid Teresa, enodnevna cestna dirka
	Kolesarjenje - gorsko
21	Klemenčič Blaža, kros
	Namizni tenis
17-32	Tokič Bojan, posamezno
	Plavanje
16	Dugonjič Damir, 100m prsno
18	Godec Jernej, 50m prostro
10	Mankoč Peter, 100m delfin
31	Mankoč Peter, 100m prostro
24	Markič Matjaž, 100m prsno
26	Čarman Anja, 100m hrbtno
16	Čarman Anja, 200m hrbtno
20	Isakovič Sara, 100m delfin
SREBRO	Isakovič Sara, 200m prostro
12	Zupan Teja, 10km - daljinsko plavanje
	Športna gimnastika
5	Petkovšek Mitja, bradlja
56	Šajn Adela, mnogoboj
	Strelstvo
BRON	Debevec Rajmond, MK puška 3x40
21	Debevec Rajmond, MK puška 60 leže
31	Debevec Rajmond, zračna puška
	Veslanje
13	Fistravec Gašper, Jurše Janez, Jurše Jernej,
4	Zupanc Janez, dvojni četverec
6	Kolander Rok, Pirih Miha, Pirih Tomaž,
	Rozman Rok, četverec brez krmarja
	Špik Luka, Čop Iztok, dvojni dvojec

Število slovenskih kolajn se je povzpelo na pet, kar je na končni lestvici pomenilo uvrstiti se na 41. mesto med vsemi 205. državami. Kakih posebnih presenečenj ni bilo; vsak je vedel, do kje se lahko povzpne. Morda je bil kak spodrljaj bolj presenetljiv, saj so dosedanji rezultati kazali, da lahko pričakujemo še kako kolajno, n. pr. usodna napaka na bradljji ali nehvaležno četrto mesto četverca brez krmarja. V judu je bilo pričakovati, da bo Urška Žolnir tudi med prvimi tremi v svoji kategoriji, a ji usojene tekme tega niso dovolile. Kot smo že zadnjic zapisali: tudi kanček sreče je potreben za odličja.

Oglejmo si dosedanje kolajne Slovenije na olimpijskih igrah:

Barcelona 1992: dve bronasti (veslanje).
Atlanta 1996: dve srebrni (atletika in kajak-kanu).
Sydney 2000: dve zlati (strelstvo in veslanje).

PISALI SMO PRED 50 LETI

ANTON DERMOTA

član dunajske državne opere je prispel v Buenos Aires. Nastopil bo v gledališču Colon v Mozartovi operi „Čarobna piščal“.

Velikemu in odličnemu slovenskemu pevcu želimo tudi tokrat najboljše uspehe.

SLOVENCI V ARGENTINI

Buenos Aires

V nedeljo 31. avgusta so bile v raznih slovenskih naseljih na področju Vel. Bs. Airesa obnove posvetitve rojakov Brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Duševno obnovo v soboto ter pobožnosti v nedeljo pri obnovi posvetitve so vodili: za Slovence v Villa Tesei in Hurlinghamu v tamošnji župni cerkvi Stanko Škrabe, za Slovence v Catelarju v cerkvi nadangela Mihaela na križišču ulic Salcedo in Mercedes gg. župniki Matija Lamovšek in Anton Stanovnik, za Slovence, ki žive okoli zavoda Maria Mazzarello v Moronu, pa v kapeli tega zavoda gg. direktor Anton Orehar, poddirektor Jože Jurak in župnik Janez Kalan. V nedeljo dne 7. septembra bo pa posvetitev v Brezmadežnemu Srcu Marijinemu Slovencev v Ciudadeli, v V. Espana pa Slovencev iz Bernala, Quilmes-a, Ezpelete in Berazategui-a.

Osebne novice

Na Ezeizi je bil krčen Pavel Tomaž Žnidaršič, sin **Jožefa in Vere Lončar**. Za botra sta bila **Matija Lončar** in **Marija Lončar por. Strobel**. V Hurlinghamu pa so imeli krst pri Jerebičevih in Bohovih. Hčerka **Stanka Jerebiča** in njegove žene ge. **Nade roj. Clemente** je pri krstu dobila ime Ana Marija, hčerka **Alojzija Boha** in njegove žene ge. **Pavle roj. Pegan** pa Kristina Silvija. **Čestitamo!**

SAN MARTIN

Delo za lastni društveni dom v San Martinu se nadaljuje. Preteklo nedeljo po maši smo imeli sestanek, na katerem je bilo sklenjeno, da se stopi v pogajanja z lastnikom lota, ki je oddaljen okoli 5 kvader od trga. Odbor je dobil od vseh prisotnih pooblastilo, da sklene kupčijo. Ker je bilo eno mesto v odboru s smrtno svetnika Škulja - spomnili smo se ga z molitvijo Očenaša - izpraznjeno, je bil v odbor izvoljen g. Stanko Marinček.

SAN FERNANDO

Dne 17. avgusta je bil sestanek staršev slovenskih šolskih otrok za okoliš San Fernando. Na njem je bil ustanovljen šolski svet za slovenski tečaj v Victoriji. Za sodelovanje v njem so bili naprošeni: gg. učitelj Kovač, ki poučuje v slovenskem tečaju, za Martinez Edi Škulj, za Beccar Marijan Terčič, kot njegov pomočnik pa Ivan Tomc, za Tigrsko otočje Pirc, za Carupo Žele in za Victorijo J. Arnšek. Šolski svet je imel prvo sejo v nedeljo 31. avgusta v San Fernandu.

Svobodna Slovenija, 4. septembra. 1958 - št. 36

Atene 2004: ena srebrna in tri bronaste (veslanje, atletika, judo, jadranje).

Peking 2008: ena zlata, dve srebrni in dve bronasti (atletika, plavanje, jadranje, judo in streljanje).

Številčno je opaziti napredok; lahko bi rekli, da tudi v kvaliteti. Letos je veslanje - v taki ali drugačni obliki - prekinilo svoj doprinos. Med dobitnike se je vrnil strelec; tudi jadralec je ponovil uspeh, v ženskem judo tudi, v atletiki pa je tekačici zamenjal metalec. In prvič se je uvrstila plavalka.

Tudi drugi rezultati niso zanemarljivi. Kot rečeno, sta dva čolna veslačev zasedla 4. in 6. mesto, atlet na bradljji 5., atletinja v troskoku, kajakašica in gorska kolesarka 6., jadralec in judoistka 7., plavalec 10. Za dvomilijonsko državo so tudi drugi bližnji rezultati lepi uspehi.

Kako pa bo v Londonu 2012? Pustimo se presenetiti!..

RESUMEN DE ESTA EDICION

EN EL UMBRAL

Septiembre es el mes de las elecciones en Eslovenia. En la mayoría de las jurisdicciones se sorteó el número que cada candidato ocupará en la boleta de los comicios, pero no en todas. Esto demuestra una vez más la pertinencia de la ley electoral que le permite a los ciudadanos que viven lejos (oceano de por medio) la posibilidad de votar por correo con una boleta vacía. Si no imaginan: recién cuando todos los candidatos hayan sido ubicados en las listas, serían enviadas por correo las instrucciones. Seguramente, el sufragio desde el exterior llegaría demasiado tarde a destino. (Pág. 1)

UN AMARGO ADIÓS

En la radio Ognjišče informaron que el periódico esloveno Ameriška Domovina (Cleveland) se ha despedido de sus lectores después de 110 años. Su historia cuenta que salió cinco días a la semana y llevaba a todos los extremos de América noticias mundiales y acontecimientos locales en idioma esloveno. Hace unas décadas se debió adaptar al contexto y comenzó a publicarse también en inglés. La periodidad varió... Pasó a dos veces por semana y en los últimos años a dos veces al mes. El 21 de agosto fue el número de despedida; no faltaron los agradecimientos y reconocimientos al editor James Debevec - hijo del fundador Jaka Debevec. Tal vez, las reuniones para crear una nueva publicación den sus frutos en poco tiempo. (Pág. 1)

UNA DE DETECTIVES

En el semanario religioso "Nedelja" de la región de Koroška publicaron para las vacaciones de verano europeas una historia detectivesca. El autor del libro Kdo je počil Ivana Trpina? es Martin Kuchling, de origen esloveno. El crimen ocurre en Koroška (todo imaginación del autor). Está narrada en primera persona por el detective policial Bregar (también esloveno). La acción transcurre en 2004, ya que en la búsqueda del asesino se entrecruza la problemática de la minoría eslovena en la región y demás situaciones que ubican al lector en contexto y paisaje. Ahora sólo hace falta esperar la editorial Mohorjeva družba de Celovec publique el libro completo y descubrir de primera mano quién es el culpable. (Pág. 2)

EL CORO DE KRANJ

En el mes de agosto estuvo de visita en la Argentina el coro France Prešeren de la ciudad de Kranj (su director, Primož Keršanji). En Buenos Aires se presentó en el centro esloveno de San Justo el viernes 8 de agosto. Las palabras de bienvenida estuvieron a cargo del presidente del coro esloveno de San Justo, Gregor Modic. El coro de Kranj cantó 11 obras en una primera parte y otras 7 en la segunda. Por los fuertes aplausos agregó algunos bis, entre ellos El Nacimiento de Ariel Ramírez. (Pág. 3)

BAUTISMO TEATRAL

El sábado 16 de agosto se realizó la primera presentación del drama Andražev norček, escrito y dirigido por Miha Gaser, en el Centro esloveno capitalino. Es un drama histórico, basado en hechos reales, con algunos agregados de la imaginación, para agregar más dramatismo al desarrollo - tal la explicación en el programa de la obra. La acción transcurre en Eslovenia en 1993, cuando estaba vigente la ley de reparación de crímenes. La enseñanza escolar redujo la historia a héroes y entregadores. La historia develará que no todo es tan simple y que hubo crímenes e injusticias que no se pueden negar más. Miha Gaser se ocupó de una temática que durante muchos años esperaba de un "gran texto", de parte de todos quienes vinieron en barco a la Argentina. El autor muestra un fragmento de aquella tragedia en este drama. Valen entonces, el reconocimiento y las gracias tanto al autor y director, como a los actores y a todos los que hicieron posible la representación. (Pág. 4)

KAJ PA ARGENTINA?

Za Argentino sta zlati kolajni prišli, prva v kolesarski disciplini madison (Juan Curuchet in Walter Pérez), druga pa iz nogometu (m). Argentina je tudi osvojila štiri brone: v judo do 48 kg. (Paula Pareto); jadranje v razredu tornado (Santiago Lange in Carlos Espínola); hokey na travi (ž) in košarka (m). Tako se je Argentina uvrstila na 34. mestu.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alenka Godec / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Teléfono: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: eslovenia@sinectis.com.ar

Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / Urednik: Tone Mizerit Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Marko Vombergar, Peter Skvarča, Marjana Pirc, Jože Rupnik, Anica Mehle, Andrej Grilc, Andrejka Dolinar in Vinko Rode. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 150, pri pošiljanju po pošti \$ 215, Bariloche \$ 175; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040. - E-mail: info@vilkos.com.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153	

MALI OGLASI**TURIZEM**TURISMO BLED
EVT Leg. 12618
Dis. 2089de Lucia Bogataj
H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo

Počitniški dom „Dr. Rudolf Hanželić“ sporoča, da je gostom na razpolago vse leto. Tel.: 03548-494046; Mobitel (011) 15-6152-9978; e-mail: hoteldecampo@yahoo.com.ar

ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiatr, Konzultorij v Ramos Mejiji, Tabladi in Belgrano. Ordinira ob ponedeljkih in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14 ure. Prijava na telefon: 4652-7967. Nujno na 15-6942-7574.

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kočar. - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Lunes y jueves de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4656-4039 - Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac_te@yahoo.com.ar

VALUTNI TEČAJI V SLOVENIJI	
3. septembra 2008	
1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,45 US dolar
1 EVRO	1,55 KAD dolar
1 EVRO	4,48 ARG peso

OBVESTILA**SOBOTA, 6. septembra:**

Koncert zbora Milina, ob 20. uri na Slovenski Pristavi

Predavanje za visokošolce, ob 20. uri v Slovenski hiši. Predaval bo dr. Andrej Fink pod naslovom „Mojo teizem in današnji svet“.**NEDELJA, 7. septembra:**

42. obletnica Z.S.M.Z. v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 11. septembra:

Seja Zveze slovenskih mater in žena, v Slovenski hiši.

PETEK, 12. septembra:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v Hladnikovem domu.

SOBOTA, 13. septembra:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 14. septembra:

Zahvalni poklon pred spomenikom generala San Martina, ob 11. uri na trgu San Martin v Buenos Airesu.

47. Mladinski dan v San Justu.**ČETRTEK, 18. septembra:**

Sestanek ZSMŽ iz San Martina, ob 16. uri v Domu; praznovali bomo rojstne dneve in imeli tombolo.

NEDELJA, 21. septembra:

53. SLOVENSKI DAN in 47. obletnica Slomškovega doma, v Slomškovem domu.

DAROVALI SO

Zveza slovenskih mater in žena se zahvaljuje vsem, ki so darovali v njen dobrodelni sklad: Janika Golob Kanada 100.- USD; N.N. Castelar 300.- pesov; N.N. Hurlingam 200.- pesov; Andrej Kocmura 100.- pesov. Bog stotero povrni!

OSEBNE NOVICE**Smrt**

V Ramos Mejí je umrl g. Marjan Schiffrer (86); v Capitalu ga Marija Flisar roj. Drobnic (85); v San Miguelu g. France Perko (82).

Naj počivajo v miru!

NA PRISTAVI

Ob predvajanju audiovizuala nam bo com. Jože Novak podal svoja

OSEBNA DOŽIVETJA V SVETI DEŽELI

V nedeljo, 14. septembra, po sv. maši.

Vsí lepo vabljeni!

Zveza slovenskih mater in žena se prisrčno zahvali g. Mihu Gaserju, vsem nastopajočim in sodelujočim, za ves trud, ki so ga vložili v dramo Andražev Norček.

Obenem se zahvali za plemeniti dar, ki so ga poklonili Zvezi.

Bog plačaj

IŠČEM URADNIKO/KA ZA PISARNIŠKO DELO DO 40. LET STAROSTI - CONA:CASTELAR
NUJNO OBVLADANJE RAČUNALNIKA
POŠLJI C.V. NA
semele@uolsinectis.com.ar**NOVICE IZ SLOVENIJE****NOVO ŠOLSKO LETO — PRVA KATOLIŠKA ZASEBNA OSNOVNA ŠOLA**

Za 161.914 slovenskih osnovnošolcev in približno pol manj srednješolcev se je v ponedeljek, 1. septembra, začelo novo šolsko leto. Letos je v prve razrede vstopilo 226 več učencev kot v lanskem letu oz. 17.769 prvošolčkov. V Šentvidu pri Ljubljani pa so na prvi šolski dan odprli prvo katoliško zasebno osnovno šolo. Ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran je ob tem dejal, da bo šola, »ki danes odpira svoja vrata, izročena v božje roke«. Direktor Zavoda sv. Stanislava Roman Globokar pa je dodal, da je želja po katoliški osnovni šoli med starši zorela že vrsto let, zato je danes »praznični dan«.

MED NAJBOLJŠIMI UNIVERZAMI

Univerza v Ljubljani (UL) se je tretjič zapored uvrstila med 500 najboljših univerz na svetu tudi po t.i. šanghajski lestvici (Academic Word Ranking of Universities 2008). Šanghajski ocenjevalci so ljubljansko univerzo uvrstili v kakovostni razred med 402 in 503 mestom izmed 20.000 univerz iz celega sveta.

INFLACIJA V AVGUSTU JE PADLA

Cene živiljenjskih potrebščin so se avgusta v povprečju znižale. V primerjavi z julijem so bile nižje za 0,6 odstotka. Od začetka leta so se cene zvišale za 3,5 odstotka, na letni ravni pa za šest odstotkov. Avgustovska deflacija in nadaljnje znižanje brezposelnosti sta po mnenju premiera Janše dobra obeta za hiter razvoj Slovenije.

„Na slovenskem dom je moj“**53. Slovenski dan
in
47. obletnica Slomškovega doma**

v nedeljo, 21. septembra v Slomškovem domu v Ramos Mejía

11.15: zbiranje in dviganje zastav**11.30: sveta maša****13.00: kosilo****17.00: kulturni program**

Vsi rojaki toplo vabljeni! Pridite, ne bo vam žal!

Hvala ti, Argentina!

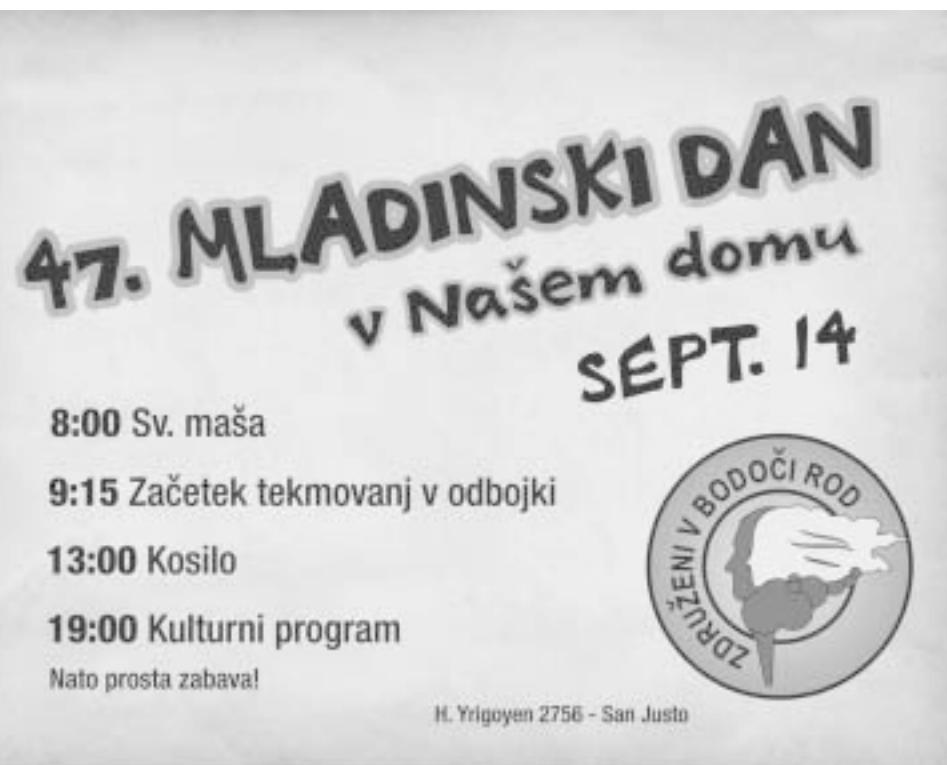
Letos poteka 60 let odkar smo slovenski demokratični begunci stopili na argentinska tla. Gostoljubna dežela nas je sprejela z odprtimi rokami. Tukaj smo našli svoj dom, tukaj drugo domovino.

Zato bodo predstavniki naše skupnosti izrekli javno zahvalo in položili venec pred spomenik generala San Martina

v nedeljo, 14. septembra ob 11. uri
plaza San Martín - Buenos Aires

Toplo vabimo rojake, da se temu poklonu pridružijo!

Zedinjena Slovenija in Medorganizacijski svet

Užaloščeni sporočamo, da je dne 20. avgusta, v 60. letu starosti, po težki bolezni umrl naš dragi mož, oče, brat, svak in stric

FRANCI MODIC

Hvaležni smo vsem, ki ste zanj molili in nas spremljali ob težki preizkušnji. Posebna zahvala č. g. Matiju Borštnarju za podelitev svetega maziljenja, da ritev svete maše ob krsti in pogrebne molitve na pokopališču.

Žalujoči:

žena Marta roj. Lanchini,

sin Pavel,

hčerk Danijela in Sonja,

sestra Mici in mož Jože Tomaževič,

brat Lojze in družina,

svak Ivan Zupanc in družina,

svak Daniel Lanchini in družina,

ter ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Mar del Plata, Slovenija